

The Glories of Thai Crafts

Past . Present . Future

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2565

ประเภทเครื่องอื่นๆ (เครื่องดนตรีไทย (ซอ))

นพดล ไทรวิมาน

นายณพดล ไทรวิมาน ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2565

ประเภทงาน : เครื่องอื่นๆ (เครื่องดนตรีไทย (ซอ))

ณพดล ไทรวิมาน (35 ปี)

แรงบันดาลใจเกิดจากการที่ลูกค้าที่ซื้อเครื่องดนตรีของที่ร้านไป แจ้งว่าเครื่องดนตรีของแต่ละที่และทุกช่างมีความคล้ายคลึงกันมาก จึงทำให้เกิดการประยุกต์และพัฒนาให้เครื่องดนตรีของทางโรงงาน มีความโดดเด่นและมีความแตกต่างไปจากเครื่องดนตรีของที่อื่นๆ

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

ตั้งแต่เด็กก็มักจะคลุกคลีอยู่ในโรงงานของบิดา (ครูจ้อน วาทิต ไทรวีมาน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2556) จึงได้มีโอกาสฝึกฝนทำเครื่องดนตรี และเทียบเสียงเครื่องดนตรีต่างๆ ได้ฝึกแกะกะลาซอู้ได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เมื่อเรียนจบปริญญาตรี หลังจากไปทำงาน และได้ลาออกจากงาน ช่วงแรกได้ทำสายซอและยางสนขาย จนพี่ชาย (ศุภาพล ไทรวีมาน) ได้จ้างให้ไปทำงานซอที่บ้านจะเข้ช่างใจ เมื่อทำซอจนชำนาญขึ้นแล้ว พี่ชายจึงบอกให้ไปตั้งโรงงานเองจึงได้มาสร้างโรงงานเป็นของตนเองที่ จังหวัดสมุทรปราการ ผลิตซอู้ ซอด้วง ซอสามสาย สายซอและยางสน มาจนถึงปัจจุบัน

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะเชิงช่าง

การผลิตเครื่องดนตรีไทย ซอด้วง ซอสามสาย

- ซอด้วง กะลาซอ ทำจากลูกมะพร้าว จะต้องใช้เวลาหลายสัปดาห์ในการแกะสลักกลวงลายอย่างละเอียดลงไป
- ซอด้วงและซอด้วง จะต้องใช้คนยืนกลึง ใช้เครื่องมือช่างในการวัดขนาดไปกลึงไปพร้อมกัน
- ซอสามสาย การเหลาการเจียรไม้ให้ได้รูป การสร้างความสมดุลให้คันซอไม่เอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ไม่เบาหรือไม่หนักจนเกินไป สำหรับลูกบิดซอสามสาย ก่อนที่จะทำลูกบิดซอสามสายจะต้องฝีกกลึง ลูกบิดซอด้วงก่อนถึงจะกลึงลูกบิดซอสามสายได้ จากนั้นต้องมาทำปากข้างบนและปากข้างล่างซึ่งยากและต้องใช้ความชำนาญกว่าการแต่งโซนซอด้วง
- การขึ้นหนังของซอแต่ละประเภทก็ใช้หนังที่ต่างกันไป ต้องขึ้นให้หนังมีความตึงพอดีไม่ตึงจนขาดและไม่หย่อนจนเสียงไม่ออก
- งานกลึง จะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง เช่น ลูกบิดซอด้วงจะมีความเรียวที่ต่อเนื่องกันแล้วมาทำเป็นยอด ดังนั้นจะกลึงยากจะต้องใช้เทคนิคและความชำนาญ

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

- สีที่เงาเหมือนเคลือบแก้ว สีจะมีความเงามากเปรียบเสมือนกับกระจก
- หางม้ามี่สีสันไม่เหมือนใคร ทัวไปส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ แต่ของตนจะมีสีแดง สีม่วง สีส้ม
- อัตลักษณ์ของตัวขอ เช่น คันขอจะมีสัดส่วนของตัวเอง
- ได้มีโอกาสทำขอด้วง ไม้มะเกลือประกอบไม้พุต ถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหจักรสิรินธรฯ เมื่อปี พ.ศ.2559 ซึ่งตรงกลางขอด้วงมีการสลักพระนามาภิไธยของพระองค์ไว้
- ตราจักรที่ฉลุเป็นไม้พุตแปะเข้าไปที่ขอด้วงเพื่อให้เป็นลายนูน

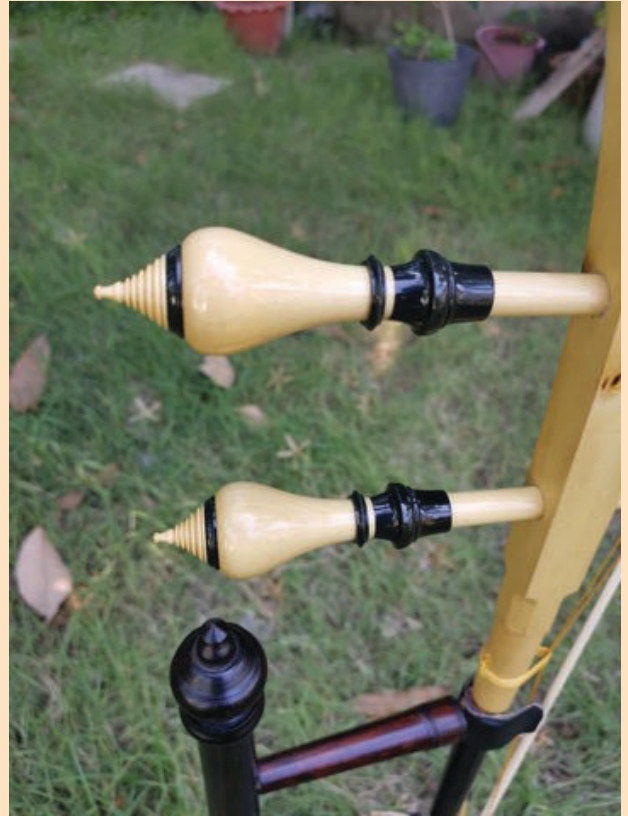

การพัฒนาสร้างสรรค์ประยุกต์ หรือต่อยอดผลงาน

การพัฒนาเอกลักษณ์จากเดิมให้เป็นเอกลักษณ์
ของทางโรงงานซอยสวย เอกลักษณ์เด่นๆ คือ

- หางม้า จะพันด้วยด้ายที่มีความเหนียว คงทน มีการพันด้วยด้ายสีเส้นต่างๆ
- ลูกบิด รูปทรงอ่อนช้อย ไล่เรียงตามสัดส่วนสวยงาม เป็นลักษณะเฉพาะตัว
- บัวเหยียบบซอมีรูปทรงเป็นชั้นๆอ่อนช้อยลดหลั่นสวยงาม เป็นลักษณะเฉพาะตัว เป็นอัตลักษณ์เฉพาะที่จะสามารถทราบได้ทันทีว่าเป็นซอของคุณนพดล

ความมุ่งมั่นตั้งใจในการอนุรักษ์ สืบทอดในงานศิลปหัตถกรรม

การส่งต่อภูมิปัญญาในอนาคต มีความคิดไว้ในอนาคต
จะทำลานหน้าบ้านให้เป็นลานสอนดนตรีไทยสำหรับครูที่ยัง
สอบบรรจุไม่ติด อยากให้ตัวบ้านเป็นศูนย์ฝึกสอนและเป็น
ศูนย์เรียนรู้สำหรับทำเครื่องดนตรีไทย

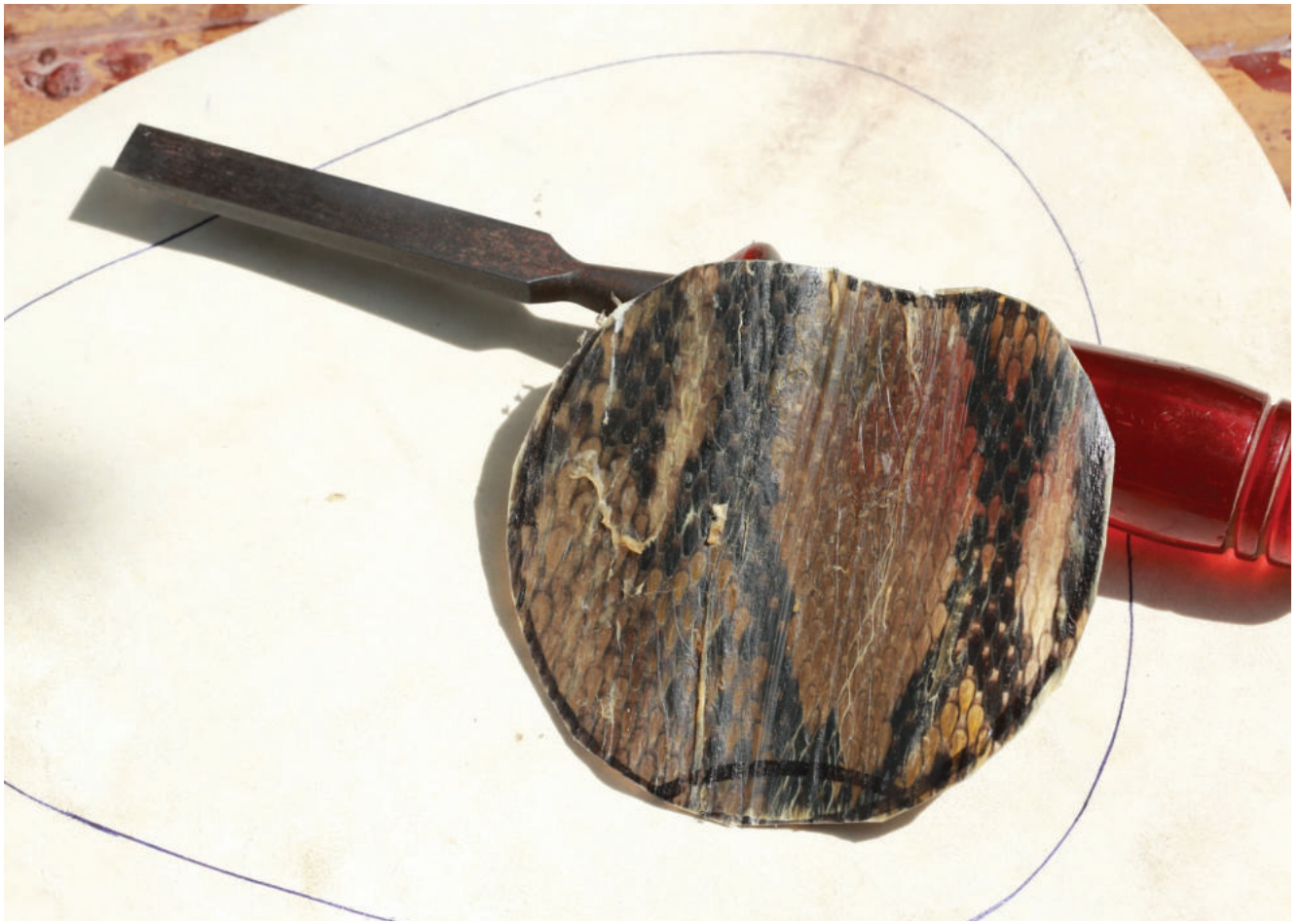

เกียรติบัตรหรือรางวัลที่เคยได้รับ (บางส่วน)

เกียรติบัตร การเป็นผู้สนับสนุนรางวัลรายการแข่งขันศรทอง

“

“ค่าของคน อยู่ที่ผลของงาน” คือ แนวคิดที่ยึดถือมาตลอด ไม่ว่าลูกค้ำจะเป็นใครมาจากไหน ก็ตั้งใจทำงานทุกชิ้นออกมาให้ดีที่สุด ให้ภูมิใจลูกค้ำมากที่สุด

”

The Glories of Thai Crafts

Past . Present . Future

